

Rapport Ájtte museum

När 2022 inleddes pågick ännu Covid pandemin och restriktionerna som följde i pandemins spår påverkade liksom alla andra verksamheter även Ájtte.

Planeringen för Jokkmokks vintermarknad pågick och satsningarna på programverksamheten var intensiv. Men med de då gällande restriktioner fanns inget annat alternativ än att ställa om och köra marknaden på digital väg. Öppnandet av två tillfälliga utställningar hölls digitalt. Trots inställd marknad besökte många museet under dessa dagar och tidvis fick dörrarna låsas då maxantalet uppnåddes.

Nominering till årets museum i Sverige

År 2022 nominerades Ájtte som ett av tre museer till årets museum i Sverige. Priset delades ut på museernas vårmöte som hölls i Halmstad. Trots att priset gick till ett annat museum var det ett fint kvitto för Ájtte att vara bland de nominerade och att museets verksamhet syntes för hela museisverige.

Bakom utmärkelsen står Sveriges Museer och Svenska ICOM (International Council of Museums).

Repatriering och återbegravning

Under våren stod Ájtte museum som värd för en konferens om repatriering och återbegravning av samiska mänskliga kvarlevor, *Sjiddasim – Tillbaka hem*. Konferensen hölls den 10-11 maj 2022 och arrangerades av Kulturdepartementet tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Sametinget. Medverkade gjorde bland annat forskare och representanter från flertalet berörda museer och institutioner som hanterar och förvaltar samiska kvarlevor, företrädare för Sametinget och personer från det samiska civilsamhället.

Rekrytering, forskning och dokumentation

Ájtte museum har under året gjort en rad nyrekryteringar bland annat har tjänster som forskningsledare, bibliotekarie och arkivarie tillsatts.

När det gäller forskning och dokumentation så har nu Ájtte en egen fast forskningsavdelning. Enheten har under året vuxit och består i dagsläget av forskningsledare (Karin Beland Lindahl, statsvetare, anknuten till Luleå Tekniska Universitet, LTU), forskare (Kajsa Kuoljok, etnolog, anknuten till Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU), doktorand (Anna Westman, religionshistoria, anknuten till Stockholms universitet, SU) och forskningsassistent (Nils Ándá Baer, idéhistoria).

Under året har även ett generellt forskningsrelaterat samarbetsavtal samt två projektspecifika avtal upprättats med Luleå Tekniska Universitet LTU.

Dessutom har ett samarbetsavtal ingåtts med institutionen för stad och land på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Dessutom har ett antal nya forskningsprojekt startats under året.

Ekonomi

Under 2022 har styrelsen fortsatt arbeta på en översyn av ekonomin och då främst kopplat till Sjöfallsmedlen från Vattenfall som upphör år 2030. Sjöfallsmedlen som idag är på 10 350 000

kr/år utgör drygt 50% av museets årliga totala intäkter. Det som styrelsen nu arbetar på är att tillsammans med bland annat Sametinget försöka finna en mer fast statlig finansiering för att kunna säkra museets framtid.

2022 gick Ájtte museum i vinst med 2 833 000 kr. Detta var dels för att intäkterna och besöksantalet kom tillbaka under sommaren och hösten till samma nivåer som åren innan pandemin. Men det var också för att det under de restriktioner som följde i pandemins spår inte behövdes lika stor personalstyrka som normala år. Samt att museet erhöll från Kulturdepartementet ett pandemistöd om 325 tkr för 2022, utifrån en prognos baserad på intäktsbortfall från entréavgifter och konferensverksamhet.

Styrelsen har under året hållit 4 sammanträden, alla digitalt.

Styrelsens sammansättning i Ájtte musum:

Jan-Olov Westerberg, Luleå, ordförande utsedd av Regeringen

Ingrid Inga, Jokkmokk (Sametinget) Regeringen

Erika Unnes, Jokkmokk (kulturdepartementet) Regeringen

Håkan Tunon, Uppsala Regeringen

Anne-May Kuoljok Albinsson, Jokkmokk Svenska samernas riksförbund (SSR)

Victoria Harnesk, Porjus Svenska samernas riksförbund (SSR)

Ulf Nårsa, Piteå Riksorganisationen Same Ätnam (RSÄ)

William Torikka, Luleå Region Norrbotten

Robert Bernhardsson, Jokkmokk Jokkmokks kommun

Suppleanter Utsedda av

Marianne Nutti, Jokkmokk Regeringen

Ingela Bergman, Arjeplog (5 nov 2020) Regeringen

Pratik Vithlani, Stockholm Regeringen

Tanja Sevä, Jokkmokk Svenska samernas riksförbund (SSR)

Mikael Pirak, Jokkmokk Svenska samernas riksförbund (SSR)

Karl-Einar Enarsson, Umeå Riksorganisationen Same Ätnam (RSÄ)

Birgit Thunborg Meier, Porjus Region Norrbotten

Henrik Blind, Jokkmokk Jokkmokks kommun

Anna Westman Kuhmunen och Kajsa Kuoljok, personalrepresentant, SACO-DIK

Anne Bryggman Tjikkom, personalrepresentant, ST-Kultur

Styrelsens sekreterare: Birgitta Edeborg, Pia Eriksson

Ulf Nårsa, ledamot Åjtte museum